

exigeixen un tipus de societat diferent, que s'haurà de canviar inevitablement. Si no és així, la societat anirà al precipici.»

—Què pensa de l'Olivera?

—«L'Olivera, tal i com s'està fent a Itàlia, no té sentit a Catalunya ni a Espanya. Perquè a Itàlia el principal organitzador de l'Olivera és el PDS [Partito Democratico della Sinistra], que va ser el partit comunista, però ha fet una evolució cap al centre. No només va canviar el nom, sinó que també es va pronunciar a favor de la teoria del fi de la història, que postula que no hi ha cap més règim possible que el capitalisme. Llavors no s'ha de lluitar per la transformació de la societat, sinó perquè el capitalisme no es converteixi en pitjor del que és. En el seu últim congrés, el PDS s'ha plantejat si s'ha de definir com partit de centre-esquerra o simplement de centre. Per tant, està situat fora de la polèmica històrica esquerra-dreta o capitalisme-socialisme. A Itàlia no existeix el partit socialista, que s'ha dissolt. Però aquí sí. El PSOE té 9 milions de vots, i a Catalunya és el principal partit a les eleccions generals i municipals. En tot cas, qui ha de dirigir una possible Olivera és el PSOE. Les posicions del PSC-PSOE són molt similars a les del PDS, que ja s'ha tret la falç i el martell.»

—Què vol dir?

—«Vull dir, per acabar la idea, que estem a favor de la unitat de l'esquerra, però no només sobre la base de les sigles, que han anat perdent la seva significació, sinó de programes. Estem d'acord amb qualsevol proposta que vagi en benefici dels treballadors, dels marginats, de les classes més desfavorides. En la història del PSUC sempre hi ha hagut una política unitària. Però això no pot fer-se per crear una coalició que no tingui cap més propòsit que desbancar Jordi Pujol. Ha d'anar acompanyat d'un projecte polític que sigui millor per a les esquerres. Mai per fer una substitució exclusivament. No per fer l'alternança, sinó l'alternativa. No canviar els governants, sinó la política.»

—I qualsevol operació per aplicar una política d'esquerres des del govern passa pels socialistes, que són els majoritaris?

—«Efectivament. Però de la mateixa manera que en els últims anys s'han anat cap a la dreta, poden anar a l'es-

«L'esquerra no governa a Catalunya perquè no és capaç d'elaborar una

alternativa a Jordi Pujol, que respon als interessos del capital.

Però la de Pujol és una política més intel·ligent que la de la dreta espanyola.

No és casualitat que Pujol no estigués del costat de Franco»

querra. No pot desqualificar-se per sempre un partit que té 9 milions de vots a Espanya, i els millors resultats a Catalunya. Els votants socialistes són l'objectiu de la nostra política unitària, per fixar propostes d'esquerres.»

—Vostè considera que aquestes idees es veuran fetes realitat algun dia?

—«Evidentment, n'estic segur. Les pròpies necessitats del desenvolupament de la humanitat obligaran cada cop més a acabar amb l'anarquia que suposa el capitalisme, amb tants milions de persones que es moren de gana al món.»

—De moment, però, IU i el PSOE tenen moltes diferències. I els socialistes denuncien la pinça entre IU i el PP.

—«És la conseqüència de fixar l'objectiu polític en l'alternança. Llavors, la política es converteix en un enfrontament electoral. Al PSOE se li posen els pèls de punta quan IU treu dos milions i mig de vots, mentre que a les primeres eleccions els comunistes només vam arribar a tenir al voltant d'un milió. Felipe González es posa nerviós pensant que els comunistes poden créixer. Quan [González] va perdre la majoria absoluta podia haver fet govern amb IU, però va preferir fer-ho amb CiU. És la realitat que es genera de l'evolució política que ha fet el PSOE.»

—És dels que pensa que al PSOE de socialista només li queden les sigles?

—«No. Li queda història i tradició. Hi ha molts electors seus que indubtablement són d'esquerres. I no voten una altra candidatura per tradició, perquè tampoc des de l'esquerra hi ha una alternativa suficientment creïble i responsable. No hem aconseguit a IC ni a IU la maduració d'una proposta d'esquerra. Però això s'aconseguirà perquè ha de ser un resultat no només dels comunistes, sinó de la coincidència de l'esquerra plural d'avui.»

—Mentre això no arriba, què pensa quan llegeix les notícies de la crispació i del govern del PP?

—«Estan succeint co-

ses molt desagradables, però moltes són la continuació dels 14 anys de govern socialista. Inclús podria dir que els del PP no són pitjor del que s'esperava. Estan fent el que els correspon i, a més, pretenen ser de centre. Els socialistes van començar la reforma laboral. Els contractes escombraries no s'ho han inventat els del PP. Històricament, els socialistes i nosaltres vam estar junts. Després ens vam separar, i a Catalunya ens vam aplegar. El PSUC és un producte d'unificació. Quatre partits van fer un programa i un acord va ser l'adhesió a la Internacional Comunista.»

—Anguita s'oposa a Maastricht.

—«Aquí no coincidim. Jo també sóc crític amb Maastricht, però no per molt, sinó per massa poc. Maastricht és un fre, la frustració de la il·lusió d'una Europa unida. L'ideal de la unificació d'Europa com la salvació del món de la postguerra. En aquest sentit, anem a pas de tortuga. Maastricht es refereix a la moneda única, però deixa pendants els problemes socials, democràtics...»

—A Catalunya es parla de postpujolisme. Com observa aquest escenari?

—«Com un resultat de la incapacitat de l'esquerra —que sociològicament és majoritària— per governar i oferir una altra política. L'esquerra no governa perquè no és capaç d'elaborar una al-

ternativa a Pujol, que respon als interessos de la dreta i del capital. Però la de Pujol és una política més intel·ligent que la de la dreta espanyola. No és casualitat que Pujol no estigués del costat de Franco. Enfront de Pujol, no hi ha a Catalunya una esquerra que ofereixi la possibilitat d'una alternativa.»

—Pasqual Maragall podria encapçalar una alternativa d'esquerres a Pujol?

—«Si els socialistes aprovessin un programa d'esquerres que els comunistes també acceptéssim, crec que sí. Però no es tracta només de canviar les persones. Hi ha alguns que són partidaris de fer una política encara més cap a la dreta per treure vot a Pujol.»

—Seria una traïció als ideals, no?

—«No faria servir aquesta paraula, perquè en un sentit estricte també es podria considerar traïció tot el que s'està fent des de l'esquerra.»

—A què es refereix?

—«En un sentit dogmàtic o doctrinal, està clar que nosaltres estem acceptant que governi la dreta. No ens queda cap més remei. No hem pujat a la muntanya ni estem organitzant escamots per desbancar la dreta. Per substituir-la s'ha de proposar un programa diferent.»

Gregorio López Raimundo, nascut l'11 de juny del 1914 a Tauste (Saragossa), treu el DNI de la seva cartera, abans de començar l'entrevista.
Foto: SAÛL GORDILLO

